

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato:
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: ASP
Sagsnr.: 2016-0035-0356
Dok.: 1950012

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål BN og
BO fra Folketingets Retsudvalg den 7. juni 2016**

Samrådsspørgsmål BN:

”Mener ministeren, at den nuværende lovgivning er tilstrækkelig, idet der henvises til, at alt for mange voldtægter ikke anmeldes, alt for mange anmeldelser ikke kommer for retten og meget få ender med en domfældelse?”

Samrådsspørgsmål BO:

”Vil ministeren redegøre for, hvilke andre initiativer regeringen vil tage for at sikre voldtægtsfrenes retssikkerhed, når regeringen sammen med et flertal i

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Folketinget fra Enhedslisten til Dansk Folkeparti (med undtagelse af Alternativet) ikke vil kriminalisere uagtsom voldtægt, som det kom frem ved 1. behandlingen af B1?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lisbeth Bech Poulsen (SF).

[Indledning]

1. Tak for invitationen til at komme her i dag. De to samrådsspørgsmål hænger efter min opfattelse tæt sammen, og jeg vil derfor besvare dem samlet.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at voldtægt er et af de mest krænkende og traumatiserende overgreb, som et menneske kan udsættes for.

Det har derfor fra starten været en prioritet for mig at sætte ind på voldtægtsområdet, både med hårdere straffe og bedre forhold for ofrene.

Som det givet er spørgeren bekendt, har et bredt flertal i Folketinget således netop vedtaget en strafskærpelse, som betyder, at straffen for voldtægt bliver hævet fra 2

½ års fængsel til 3 ½ års fængsel, når overgrebet sker ved vold eller under trusler om vold.

Det er første gang i 13 år, at straffen for voldtægt skærpes – og jeg er stolt af at være den justitsminister, som fremsatte det lovforslag.

Endvidere præsenterede jeg den 27. januar 2016 udspillet ”Respekt for voldtægts ofre” på baggrund af et 360 graders eftersyn af voldtægtsområdet. Udspillet består af en række konkrete initiativer, som skal forbedre den samlede indsats mod voldtægt og sikre, at ofre mødes på en god og ordentlig måde.

Denne regering tager voldtægtsområdet meget, meget alvorligt.

[Uagtsom voldtægt]

2. Jeg har forstået samrådsspørgsmålene således, at spørgeren har accepteret, at der ikke er flertal i Folketinget for at kriminalisere uagtsom voldtægt.

Jeg vil kort begrunde, hvorfor regeringen ikke går ind for en sådan kriminalisering.

Spørgsmålet om kriminalisering af uagtsom voldtægt blev grundigt behandlet af Straffelovrådet i 2012, hvor det blev frarådet at gøre uagtsom voldtægt strafbart, da flere forhold talte afgørende imod.

Kriminalisering af uagtsom voldtægt vil for det første betyde, at man kan straffes for at tvinge en anden person til samleje, selvom man ikke har forstået, at man tvang den pågældende.

Ved at kriminalisere uagtsom voldtægt kommer vi altså ikke uden om, at anklagemyndigheden stadig skal løfte denne – i nogle sager – svære bevisbyrde for, at den forurettede er blevet tvunget, og at gerningsmanden burde have vidst det. Vi kan derfor ikke være sikre på, at vi selv med en bestemmelse om uagtsom voldtægt kan dømme flere gerningsmænd end i dag.

Derudover risikerer vi – hvis uagtsom voldtægt kriminaliseres – for det andet, at sager, der reelt må betegnes som forsætlig voldtægt, i stedet for straffes efter den mildere bestemmelse om uagtsom voldtægt. Det vil betyde, at voldtægtsforbrydere vil kunne få en mildere straf end den, de får i dag. Det mener jeg ikke, at vi kan byde ofrene.

[Erfaringer fra Norge]

3. Begge disse argumenter blev tydeliggjort, da Straffelovrådet undersøgte, hvordan retstilstanden havde formet sig i Norge.

I Norge er der sket en stigning i antallet af anmeldelser af voldtægt siden groft uagtsom voldtægt blev kriminaliseret i 2000. Men selvom antallet af anmeldelser af voldtægt steg i Norge, så var antallet af domfældelser i forhold til anmeldelser stadig på samme niveau som før lovændringen.

Erfaringerne fra Norge synes derfor ikke at give et billede af, at det er blevet lettere for anklagemyndigheden at løfte bevisbyrden.

En anden vigtig erfaring fra Norge er en tendens til, at sager, der efter dansk ret formentlig kunne straffes som forsætlig voldtægt på grund af karakteren af den udøvede vold eller trussel om vold, bedømmes som groft uagtsom voldtægt i stedet. Det har den betydning, at gerningsmandens straf bliver markant lavere.

Ved at indføre en bestemmelse om uagtsom voldtægt – om det så er grov eller simpel uagtsomhed – i dansk ret risikerer vi således, som Straffelovrådet også udtrykte bekymring for, at voldtægtsmænd får en mildere straf, fordi deres handlinger vurderes som uagtsomme frem for forsætlige. Det er – efter min mening – ikke acceptabelt, særligt når man tænker på, at der ikke er udsigt til, at flere gerningsmænd vil blive dømt.

Det er på den baggrund regeringens opfattelse, at det ikke er vejen frem at kriminalisere uagtsom voldtægt.

[Udspillet ”Respekt for voldtægtsofre”]

4. Jeg er endvidere blevet bedt om at redegøre for regeringens initiativer på voldtægtsområdet.

Det gør jeg meget gerne – for også på dette område mener jeg sådan set, at regeringen gør det rigtig godt.

Jeg har kort nævnt strafskærpelsen for voldtægt, som sikrer, at straffen i langt højere grad kommer til at afspejle forbrydelsens alvor.

Men jeg vil også gerne fremhæve nogle af de initiativer, der er igangsat i forbindelse med udspillet ”Respekt for voldtægtsofre” fra januar i år.

Formålet med udspillet er først og fremmest at gøre noget ved voldtægtsofres møde med systemet, dvs. især i forhold til politiets behandling af sagerne.

Det er nemlig helt afgørende, at voldtægtssager behandles professionelt og ensartet uanset, hvilken politistation der tager imod anmeldelsen, og at politiet både operationelt og ledelsesmæssigt har stort fokus på sagerne.

Udspillet indebærer derfor for det første, at der udarbejdes centrale retningslinjer for, hvordan politiet modtager og behandler anmeldelser om voldtægt.

For det andet vil politiet blive undervist i en afhøringsmodel, der skal sikre, at ofrene får bedre mulighed for at forklare hændelsen med egne ord. Uddannelsen af undervisere i afhøringsmodellen, er nu iværksat på politiskolen, og første hold undervisere har gennemført uddannelsen.

Politiet vil for det tredje iværksætte en anmeldelseskampagne på voldtægtsområdet, der opfordrer ofre for voldtægt til at anmelde det til politiet. Kampagnen vil bl.a. fokusere på, hvor grænserne går, og hvad man bør anmelde.

Der oprettes for det fjerde et rådgivningsforum med deltagelse af politiet, anklagemyndigheden og centrale aktører på området, der har til opgave at udveksle erfaringer vedrørende udvikling på området, ny viden og nye initiativer. Rådgivningsforummet forventes at mødes to gange årligt.

Og for det femte skal gerningsmandens profil kortlægges. Formålet er at se nærmere på, hvordan vi kan undgå, at folk bliver udsat for seksualforbrydelser og derfor er det nødvendigt at se nærmere på årsagen til overgrebene, nemlig gerningsmanden.

Alle tiltagene i udspillet skal føre til en forbedring af den samlede indsats mod voldtægt og sikre, at ofrene mødes på en god og ordentlig måde.

[Afslutning]

5. Samlet set er voldtægtsområdet således højt prioriteret af denne regering.

Jeg tror på, at de initiativer, der nu er taget, vil have en betydelig effekt, men jeg anerkender fuldt ud, at der kontinuerligt er behov for fokus på området.

Jeg er derfor også glad for, at vi med udspillet ”Respekt for voldtægtsofre” ikke alene har taget vigtige og gode initiativer, men også sikret et løbende fokus på området bl.a. i kraft af rådgivningsforummet.

Tak for ordet.